

Konferencë për Media

Raporti Vjetor 2010

3 gusht 2011

Raporti Vjetor 2010

Arben Mustafa
Drejtore
Drejtoreti për Analiza Ekonomike

3 gusht 2011

Përmbajtja

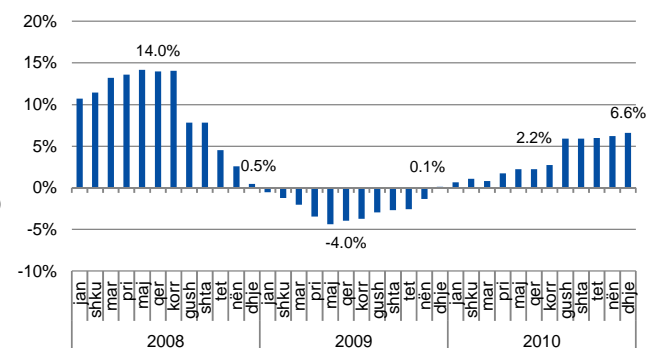

- Zhvillimet ekonomike
- Aktiviteti mbikëqyrës
- Shërbimet e ofruara autoriteteve, sektorit financiar dhe publikut
- Aktivitete të veçanta

Ekonomia e Kosovës: Sektori Real dhe Fiskal

- Rritja reale e PBB-së në 2010 ishte 4.0% (vlerësim i FMN-së).
  - Kontributin më të madh në rritje reale të PBB-së e kishin konsumi dhe investimet e sektorit privat (të nxitura nga dërgesat e emigrantëve, rritja e kredihënies, IHD-të dhe eksportet).
- Norma mesatare e inflacionit arriti në 3.5% (-2.4% në 2009).
  - Rritja e çmimeve të importit, çmimeve të produkteve ushqimore, kostos së banimit, çmimet për shërbimet publike.
- Të hyrat buxhetore në 2010 ishin 1.17 miliardë euro (rritje vjetore prej 2.8%).
- Shpenzimet Buxhetore në 2010 ishin 1.27 miliardë euro (rritje vjetore prej 3.2%).

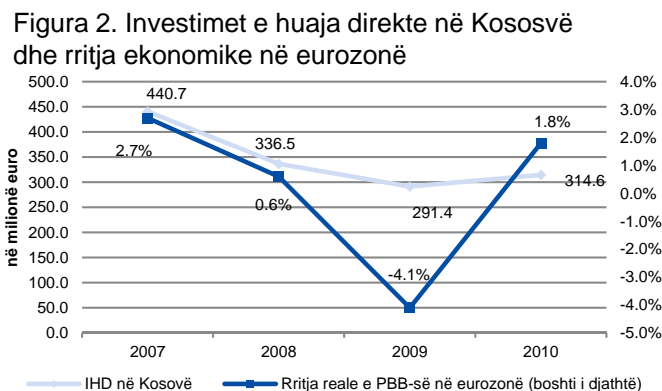
Figura 1. Indeksi i Çmimeve të Konsumit, ndryshimi vjetor

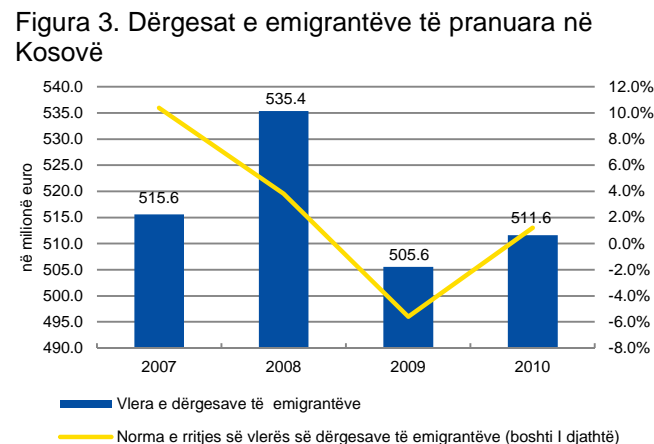
Burimi: ESK (2011)

Sektori i Jashtëm

- Eksportet arritën vlerën prej 294.0 milionë euro në vitin 2010 (rritje vjetore prej 77.8%).
- Importet arritën në 2.1 miliardë euro (rritje vjetore prej 10.8%).
  - Deficiti tregtar: 1.85 miliard euro (45% e PBB-së).
  - Mbulesa e importeve me eksporte arriti në 13.7% (8.5% në 2009).
- Në vitin 2010 u pranuan 511.6 milionë euro si dërgesa të emigrantëve (rritje vjetore prej 1.2%).
- Investimet e Huaja Direkte (IHD) të pranuar në Kosovë shënuan vlerën prej 314.6 milionë euro (rritje vjetore prej 8%).

Burimi: IMF (2011) dhe BQK (2011)

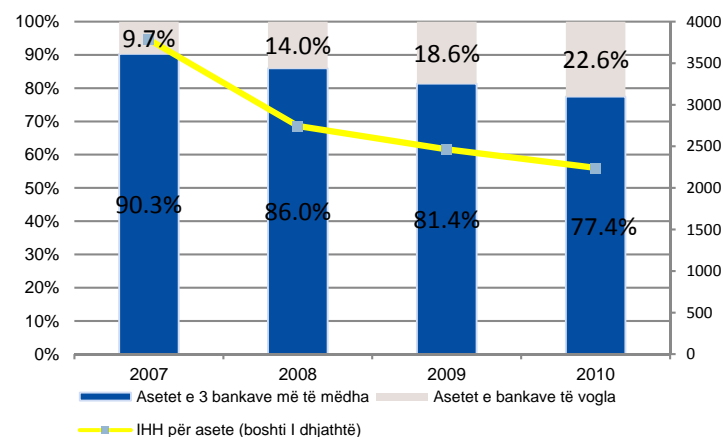

Burimi: BQK (2011)

Sektori financiar

- Sektori financiar
  - Gjithsej asetet e sektorit financiar arritën në 3.2 miliardë euro në 2010 (rritje vjetore prej 13.7%).
  - Sektori financiar i Kosovës vazhdon të dominohet nga sistemi bankar, që përfaqëson 77% të gjithsej asetëve.

Figura 4. Shkalla e koncentrimit të tregut në sistemin bankar

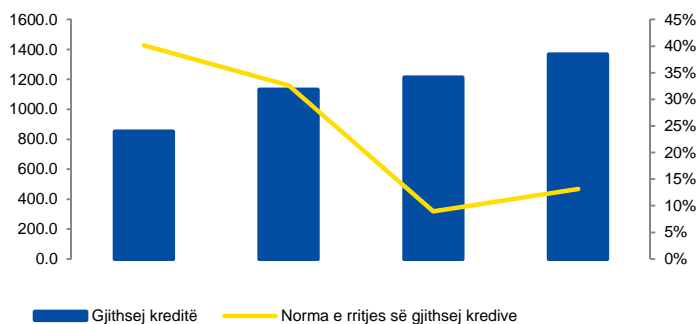

- Sistemi bankar
  - Asetet e sektorit bankar në vitin 2010 arritën në 2.5 miliardë euro (rritje vjetore prej 11.4%).
  - Pronësia: 6 banka me pronësi të huaj, 2 banka me pronësi vendore.
  - Asetet e bankave të huaja përfaqësojnë 90.2% të gjithsej asetëve.
  - Rënie e vazhdueshme e shkallës së koncentrimit të tregut me implikime pozitive për intensitetin e konkurrencës.

Ndërmjetësimi Financiar: Kreditë

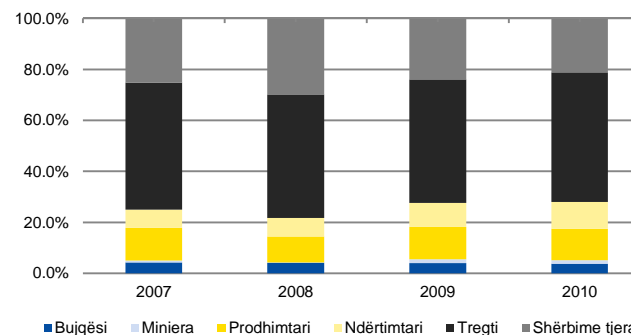
- Vlera e kredive: 1.45 miliardë euro (34.4% e PBB-së)
  - Norma vjetore e rritjes në vitin 2010 ishte 13.2% (8.9% në vitin 2009).
- Struktura e kredive:
  - Kreditë për ndërmarrjet dominojnë strukturën e kredive të sistemit bankar (70% e gjithsej kredive).
    - Në vitin 2010, kreditë e ndërmarrjeve u rritën për 8.7%, ndërsa kreditë e ekonomive familjare u rritën për 25.5%.
  - Sipas veprimtarisë ekonomike: sektori i tregtisë 52.7%, industria 26%, bujqësia 4%.
  - Sipas afatit të maturimit (deri në 1 vit 20.6%, mes 1 dhe 2 vite 6.3%, mbi 2 vite 73.1%)

Figura 5. Norma e rritjes së kredive, në përqindje

Burimi: BQK (2011)

Figura 6. Struktura e kredive sipas veprimtarisë ekonomike, në përqindje

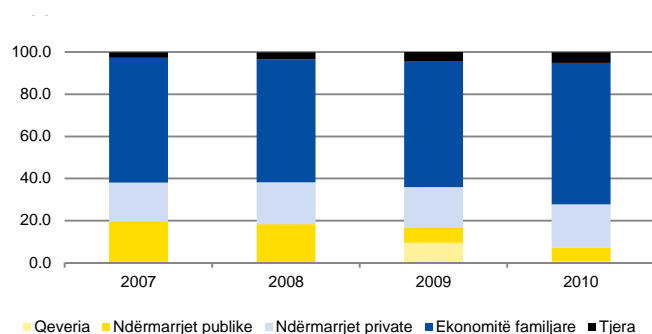

Burimi: BQK (2011)

Ndërmjetësimi Financiar: Depozitat

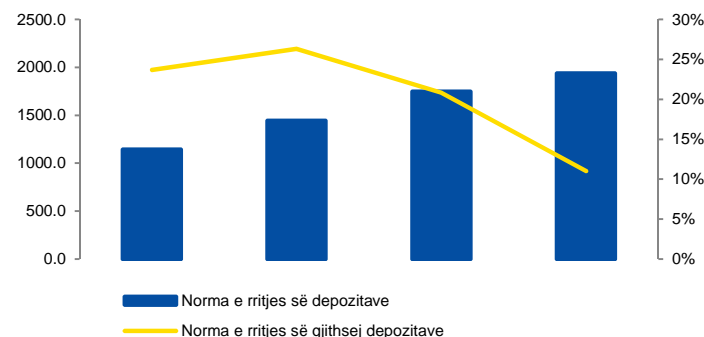
- Vlera e depozitave: 1.9 miliardë euro (45.9% e PBB-së).
  - Norma vjetore e rritjes së depozitave në vitin 2010 ishte 11% (21% në 2009).
- Struktura e depozitave
  - Sipas sektorëve: ekonomitë familjare 67.1%, ndërmarrjet tjera 20.6%, ndërmarrjet publike 6.5%.
  - Sipas afatit të maturimit: deri në 1 vit 76.2%, 1 deri 2 vite 8.5%, mbi 2 vite 15.3%.

Figura 7. Struktura e depozitave sipas sektorëve, në përqindje

Burimi: BQK (2011)

Figura 8. Norma e rritjes së depozitave, në përqindje

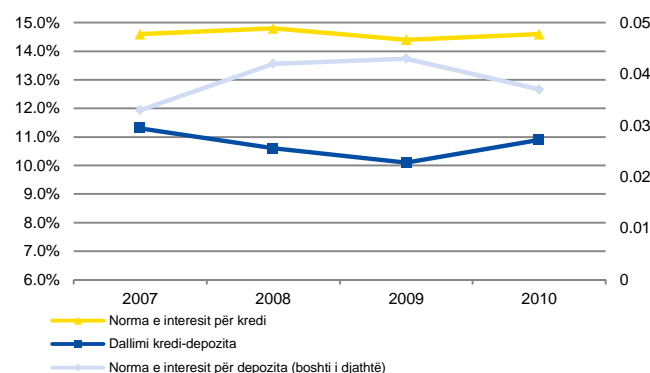
Burimi: BQK (2011)

Normat e interesit në Kosovë

- Norma mesatare e interesit në depozita (mesatarja lëvizëse 12-mujore) u zvogëlua nga 4.3 përqind sa ishte në dhjetor 2009 në 3.7 përqind në dhjetor 2010.
- Norma mesatare e interesit në kredi u ngrit në 14.6 përqind në dhjetor 2010 nga 14.4 përqind në dhjetor 2009.
- Dallimi ndërmjet normave të interesit në depozita dhe kredi në fund të vitit 2010 arriti në 10.9 pp, që paraqet një rritje vjetore prej 0.8 pp.

Figure 9. Mesatarja lëvizëse 12-mujore e normave të interesit, në përqindje

Burimi: BQK (2011)

Treguesit e Performancës

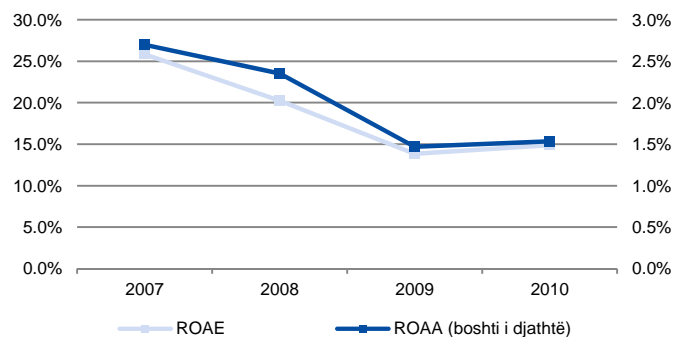
➤ Profitabiliteti

- Profiti neto në vitin 2010 ishte 32.8 milionë euro – rritje vjetore prej 29.9%.
- Kthimi Mesatar në Kapital (ROAE): 14.9% (13.9% në 2009).
- Kthimi Mesatar në Asete (ROAA): 1.5 % (1.5% në 2009).

➤ Cilësia e portfofolit kreditor

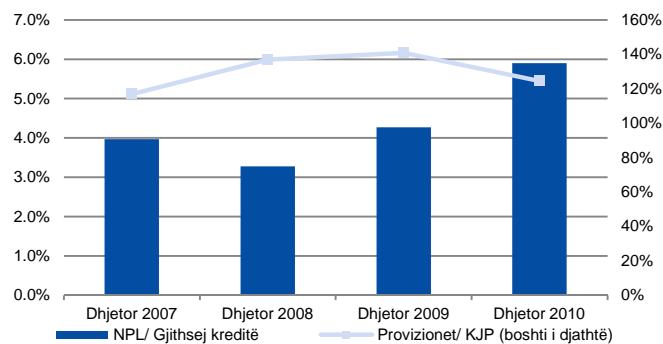
- Kreditë joperformuese (KJP) në vitin 2010 arritën në 5.9% të gjithsej kredive (4.4% në 2009).
- KJP-të janë të mbuluara në masë të kënaqshme nga provizionet (125% në vitin 2010).

Figura 10. Treguesit e performancës së sistemit bankar, në përqindje

Burimi: BQK (2011)

Figura 11. NPL-të dhe provizionet

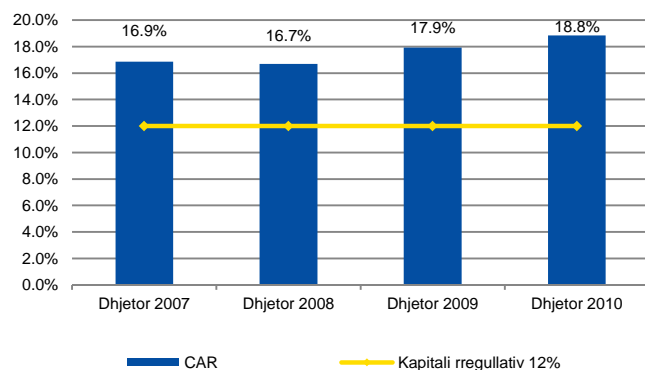

Burimi: BQK (2011)

Rreziqet e sistemit bankar

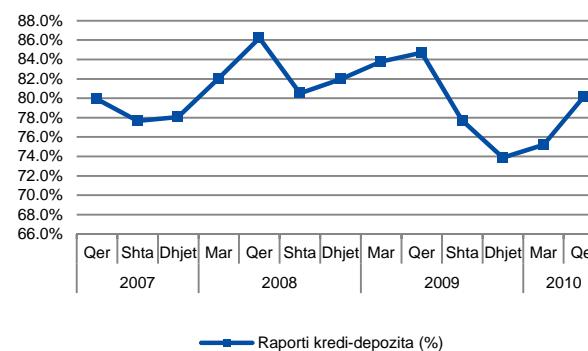
- Solvenca
  - Treguesi i Mjaftueshmërisë së Kapitalit (TMK): 18.8% (18.0% në 2009).
- Likuiditeti
  - Raporti kredi/depozita: 75.3% (73.9% në 2009).
  - Asetet likuide/gjithsej asetet: 39% (38.8% në 2009).
- Shkalla e qënrueshmërisë së sistemit bankar paraqitet e kënaqëshme edhe bazuar në rezultatet e stres-testit.

Figura 12. Kapitalizimi i sistemit bankar

Burimi: BQK (2011)

Figura 13. Raporti kredi- depozita

Burimi: BQK (2010)

Korporatat tjera financiare

- Zgjerim i aktivitetit të kompanive të sigurimit
  - Asetet e kompanive të sigurimit arritën në 97.2 milionë euro – rritje vjetore prej 9.3%.
- Trusti i Kursimeve Pensionale të Kosovës (TKPK) gjatë vitit 2010 shënoi ngritje të performancës krahasuar me vitin 2009.
  - Kthimi në investimet e TKPK-së ishte 6.25%.
- Institucionet Mikro Financiare (IMF) zgjeruan aktivitetin gjatë vitit 2010.
  - Vlera e kredive të lëshuara: 116 milionë euro, rritje vjetore prej 6.5%.

Zhvillimet ekonomike gjatë gjysmës së parë 2011 (1)

- Gjatë pjesës së parë të vitit 2011 inflacioni arriti në 7.6%.
  - Çmimet e prodhimit si dhe çmimet e importit gjithashtu u ngritën në pjesë e parë të vitit me rreth 6.7, përkatësisht 12.9%.
- Të hyrat buxhetore ishin 579.17 milionë euro (9% rritje vjetore) dhe shpenzimet buxhetore ishin 528.08 milionë euro (13.0% rritje vjetore)
- Deri në qershor 2011, eksportet arritën vlerën prej 168.1 milionë euro (18.6% rritje vjetore) ndërsa importet arritën vlerën prej 1.1 miliardë euro (16.5% rritje vjetore)
- Në tremujorin e parë 2011, dërgesat e emigrantëve arritën vlerën prej 111.3 milionë euro (4% rritje vjetore), ndërsa IHD-të arritën në 59.0 milionë euro (19.5 rënie vjetore)

Zhvillimet ekonomike gjatë gjysmës së parë 2011 (2)

- Në gjashtëmuorin e parë të vitit 2011 gjithsej asetet e sektorit bankar shënuan rritje vjetore prej 12.1% duke arritur vlerën prej 2.4 miliard euro.
- Aktiviteti i kredidhënies ka vazhduar me trend rritës. Kreditë shënuan rritje vjetore prej 16%, ndërsa depozitat shënuan rritje vjetore prej 12% .
- Kreditë e reja në periudhën janar-qershor 2011 arritën vlerën prej 433.1 milion euro, një rritje vjetore prej 15.8%.
- Normat e interesit për kredi dhe depozita në gjashtë muajt e parë të vitit 2011 ishin të ngjashme me vitin 2010.
- Sa i përket treguesve të profitabilitetit, ROAA shënoi normën prej 1.3% ndërsa ROAE ishte 12.6%.
- Niveli i KJP-ve mbeti i pandryshuar në 5.9% në krahasim me dhjetor 2010.
- Sektori bankar vazhdon të jetë i kapitalizuar mirë. Në qershor 2011 TMK-ja ishte 17.2%.

Pikëpamjet për vitin 2011

- Për vitin 2011, rritja ekonomike është parashikuar të jetë rreth 5%.
- Norma e inflacionit pritet të jetë rreth 8%.
- Eksportet pritet të shënojnë një normë të rritjes prej rreth 20%.
- Rritje pritet të shënojnë edhe importet, me një normë prej rreth 14%.
- Dërgesat e emigrantëve pritet të vazhdojnë trend të ngjashëm të rritjes me vitin 2010, duke u rritur për rreth 3-4%
- Sektori bankar pritet të vazhdojë zgjerimin e aktivitetit edhe gjatë vitit 2011. Kreditë lëshuar ekonomisë së vendit pritet të shënojnë një normë vjetore të rritjes prej rreth 15-18%.
- Depozitat pritet të rriten me rreth 11-13%.
- Sistemi bankar po ashtu pritet të ruajë nivelin e qëndrueshmërisë, duke mirëmbajtur treguesin e mjaftueshmërisë së kapitalit në rreth 18 përqind, si dhe duke ruajtur pozitën e likuiditetit.

Aktiviteti mbikëqyrës

- Mbikqyrje efektive e sistemit bankar, bazuar në parimet bazë të Basel-it, direktivat e KE-së dhe praktikave më të mira ndërkombëtare.
- Inicim të rishikimit të legjislacionit për sistemin financiar.
- Mbikqyrje më e intensifikuar ndaj institucioneve financiare.
- Vëmendje të theksuar bankave amë si dhe ekspozimeve kreditore të bankave komerciale jashtë vendit.
- Industria e Sigurimeve: hapa drejtë adoptimit të kornizës Solvenca II

Ekzaminimet e institucioneve financiare gjatë vitit 2010

Institucionet financiare – Inspektimet e plotë dhe të fokusuara		
Përshkrimi	I plotë	I fokusuar
Banka	8	13
Institucionet Mikrofinanciare	3	1
Institucionet financiare jobankare	3	2
Gjithsej	14	16

Shërbimet e ofruara autoriteteve, sektorit financiar dhe publikut

- Operacionet dhe menaxhimi i parasë së gatshme
- Ofrimi i shërbimeve bankare (mbikëqyrja e llogarive dhe pagesat) për Qeverinë, AKP, ndërmarrjet publike, etj.
- Menaxhimi i aseteve
- Sistemi ndërbankar i pagesave
- Regjistri i kredive
- Analizat ekonomike
- Përpilimi i statistikave
- Qeverisja dhe kontrolli i brendshëm

Aktivitete të veçanta

- BQK ishte proaktive në ndërmarrjen e disa hapave me qëllim të ruajtjes së stabilitetit financiar:
- Ligji i ri i Bankës Qendrore
- Draftimi i Ligjit për Sigurimin e Depozitave
- Përgaditjet për menaxhimin e Operacioneve të Tregut të Hapur
- BQK dhe MEF draftuan ligjin mbi sigurimin e detyrueshëm nga auto përgjegjësia.
- BQK dhe BB inicuan projektin mbi Vlerësimin e Parimeve Bazë të Sigurimeve.
- Marrëveshje bashkëpunimi ndërmjet BQK-së dhe Autoritetit të Mbikqyrjes Bankare të Bullgarisë dhe Agjensionit për Mbikqyrje të Sigurimeve të Malit të Zi.
- BQK publikoi vëllimin e parë të Raportit të Stabilitetit Financiar.
- Në vitin 2010 FMN emëroi BQK-në si koordinatorë të GDDS, gjë e cila përfundoi me anëtarësimin e Kosovës në këtë sistem në fillim të vitit 2011.

Konferencë për Media

Raporti Vjetor 2010

3 gusht 2011